
I.

POLAZIŠTE
RASPRAVE:
STAJALIŠTA
GABRIELE
KUBY

Gabrile Kuby ne posvećuje veliku pozornost značenju, povijesti nastanka, teorijskim raspravama kao ni primjeni pojma rod u pojedinim znanstvenim disciplinama. Povijest nastanka i uporabe pojma rod svodi na tvrdnju da su na Svjetskoj konferenciji o stanovništvu u Kairu 1994. i na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama u Pekingu 1995. godine feministkinje, služeći se manipulacijama, „progurale pojam *gender* (rod) kao zamjenu za staru riječ *sex* (spol), kako bi se spolno razlikovanje muškarca i žene prepuštilo samovoljnoj subjektivnoj odluci“.¹² Pojmom rod, prema njezinu mišljenju, podmeće se „da je svako spolno usmjerenje – heteroseksualno, homoseksualno, lezbijsko, biseksualno i transseksualno – jednako vrijedno i da ga kao takvo društvo mora prihvaćati“.¹³ Cilj je uporabe pojma rod „prevladavanje prisilne ‘heteroseksualnosti’ i stvaranje novoga čovjeka čijoj slobodi pripada da svoj spolni identitet bira i ostvaruje neovisno o svome biološkom spolu. Tko se protivi *gender mainstreamingu* (provođenju načela ‘rodno osviještene’ politike), vrši diskriminaciju i zbog toga uz pomoć novih zakona protiv diskriminacije može biti kaznenopravno gonjen“.¹⁴

Rod je, prema Kuby, postao predmetom proučavanja na gotovo svim sveučilištima a služi tome da „se seksualnu revoluciju neupadljivo i bez javne rasprave uvuče u mikrostrukturu društva“.¹⁵ Nakon te tvrdnje Kuby navodi da je njemačka vlada 1999. godine postavila *politiku izjednačavanja* uz pomoć političke strategije *gender mainstreaminga* za svoje trajno glavno načelo i ključnu zadaću. Budući da ne precizira na koga se odluka o *izjednačavanju* odnosi, a neposredno nakon toga piše o rodnim aktivistima koji se

12 Usp. Gabriele KUBY, *Nova ideologija seksualnosti*, 51.

13 *Isto*, 7.

14 *Isto*.

15 *Isto*, 52.

bore za prava transseksualaca i za ukidanje heteroseksualnosti, Kuby omogućava da se odluku njemačke vlade i gender mainstreaming shvati u smislu promicanja prava seksualnih manjina ali i šire: „Do sada se izričito navode homoseksualnost, lezbijstvo, biseksualnost, transseksualnost, ali je borba za pedofiliju i poligamiju već u punom jeku“.¹⁶ Da se gender mainstreaming odnosi na pitanje ravnopravnosti žena i muškaraca, Kuby ne spominje.

Rodnu perspektivu Kuby tumači u smislu svjetonazora misionara koji progone one koji ne dijele njihovo mišljenje, borbe protiv vladajućeg hetero-patrijarhata, odnosno heteroseksualnih (muških) tlačitelja te *tajnog plana* kojim se želi stvoriti novoga čovjeka i to uništenjem tradicionalnih spolnih uloga.¹⁷ Taj plan provodi se kadrovskom politikom. Promicanje gender mainstreaminga u ustanovama po načelu odozgo-nadolje Kuby tumači u smislu zapošljavanja kadrova koji su vjerni rodnoj liniji.¹⁸

Glavni su ciljevi *rodne ideologije* i *rodne revolucije*, prema njezinu mišljenju, borba protiv kršćanstva i kršćanskog utjecaja na društvo i na odgoj novih naraštaja; rušenje svih granica udovoljavanja nagonima;¹⁹ borba za priznanje, ravnopravnost i promidžbu homoseksualaca (gay), lezbijki, biseksualaca i transseksualaca.²⁰ Kao predvodnicu rodne revolucije Kuby posebno proziva Europsku uniju i kao dokaz svoje tvrdnje navodi *Rezoluciju Europskog parlamenta o homofobiji u Europi*. Tu rezoluciju Kuby u cijelosti donosi u dodatku knjige ne uočavajući da se u njoj riječ gender ili gender mainstreaming nijednom ne spominje kao ni da se pitanje ravnopravnosti homoseksualnih, lezbijkih, biseksualnih i transseksualnih osoba i suzbijanje diskriminacije nad tim osobama u *Rezoluciji* stavlja pod pojam *seksualne orijentacije (sexual orientation)* a ne pod pojam gender i gender mainstreaming.²¹

Premda Gabriele Kuby u odnosu na rodne rasprave spominje i transseksualce i interseksualce, svu pozornost usmjerava na pitanje homoseksualnosti. Muškarce i žene spominje samo u smislu da rodna ideologija niječe muški i

16 *Isto*, 53.

17 Usp. *isto*, 54-55.

18 Usp. *isto*, 55. Kuby ne navodi i obrnuti smjer odozdo-nagore, koji je također sastavni dio rodno osviještene politike jer bi to moglo dovesti u pitanje njezino tumačenje.

19 Usp. *isto*, 8-9. „Rodnoj revoluciji nije stalo do slobode i tolerancije, do nediskriminiranja jedne manjine. [...] Radi se o onomu što se doista i događa: o uništenju kršćanstva.“ *Isto*, 83.

20 Usp. *isto*, 58.

21 Rezolucija Europskog parlamenta o homofobiji u Europi, B6-0025/2006, 11. siječnja 2006., u: *isto*, 143-146.

ženski biološki spol i heteroseksualnost. Mišljenja je da je Katolička crkva „zakleti neprijatelj rodnih revolucionara i svih njegovih predvodnika, korisnika i suradnika“.22 Sa žaljenjem ipak navodi da ima vjeroučitelja, predstavnika Caritasa i voditelja udruge *Donum vitae* koji „se zalažu za rodnu indoktrinaciju.“23

Analiza kritike *roda, rodne perspektive, rodno osviještene politike i rodnih studija* Gabriele Kuby pokazuje da ona ne razlikuje rodne, feminističke, muške, lezbijske, gay i queer studije. Sve te studije svrstava u rodnu perspektivu, čiji je sadržaj „neupadljivo i bez javne rasprave“ uvlačenje seksualne revolucije u mikrostrukturu društva.24 Tim postupkom ne samo što prešućuje rasprave i nesuglasice koje postoje između rodnih i feminističkih, feminističkih i lezbijskih, rodnih i lezbijskih itd. studija, nego im pripisuje i zajednički program koji u zbilji ne postoji. Osim toga, izrazu rodna perspektiva Kuby daje značenje koje se razlikuje od njegove uporabe u međunarodnim dokumentima, prema kojima rodna perspektiva ima značenje sagledavanja i poštivanja razlika između žena i muškaraca u svim političkim područjima i aktivnostima.25

Do određenja rodne perspektive kao seksualne revolucije i kao homoseksualne i transseksualne borbe protiv heteroseksualnog patrijarhata, Gabriele Kuby ne dolazi na temelju vlastitih istraživanja, nego pozivajući se na druge autore. Jedan je od njih i profesor prava David Lee Mundy.26 Mundy, međutim, ne analizira pravnu definiciju rodne perspektive, već smisao rodne perspektive određuje na temelju literature, osobito knjige *Who Stole Feminism* sjevernoameričke filozofkinje i antifemistkinje Christine Hoff Sommers.27 U tvrdnji da je dijalog s takvom perspektivom „težak“, jer radi se o „zatvorenom sustavu mišljenja“, Mundy se poziva na još jednu američku autoricu, katolki-

22 *Isto*, 68.

23 *Isto*, 70.

24 *Isto*, 52.

25 Usp. EUROPEAN COMMISSION UNIT IN CHARGE OF EQUAL OPPORTUNITIES, *100 words for equality, A glossary of terms on equality between women and men* (1998.), 22, na: http://www.eduhi.at/dl/100_words_for_equality.pdf (8. 11. 2010.).

26 Kuby se poziva na: David Lee MUNDY, Die Auflösung von Geschlecht und die Dekonstruktion von Frausein und Mannsein, u: *Bulletin* 01/07, 46, na: http://www.dijg.de/fileadmin/dijg-uploads/pdf/bulletin_13_2007_mundy.pdf (28. 11. 2010.). Osim na Davida Lee Mundyja, opširno se poziva i na Volkera Zastrowa i o njemu je posebno ovisna u tumačenju *gender mainstreaminga*. Usp. Gabriele KUBY, *Nova ideologija seksualnosti*, 54-57.

27 Usp. David Lee MUNDY, Die Auflösung von Geschlecht und die Dekonstruktion von Frausein und Mannsein, 36.

nju Dale O'Leary,²⁸ koja je također ovisna o postavkama Christine Sommers. Koja je važnost utjecaja Christine Sommers i Dale O'Leary na Gabriele Kuby bit će jasnije nakon predstavljanja tih dviju autorica u petom poglavlju ove knjige. Ovdje je na njih važno samo ukazati.

Na temelju prethodno prikazanih postavka Gabriele Kuby, nameću se pitanja: Što zapravo znači riječ rod? Je li to uistinu samo zamjena za staru riječ spol? Koje značenje imaju izrazi rodna perspektiva (gender perspective) i rodno osviještena politika (gender mainstreaming)? Koje je značenje tih izraza na razini Ujedinjenih naroda i Europske unije? Ima li pojam rod značenje *šifre za homoseksualnost* i ako nema, odakle takvo tumačenje? Kakav je odnos Katoličke crkve prema tim pojmovima? Je li terminologija toliko važna? Bi li povratak na staru riječ spol značio oslobođanje od rodne ideologije i rodne revolucije?

28 David Lee Mundy često se poziva na Dale O'LEARY, Gender: The Deconstruction of Women. Analysis of the Gender Perspective in Preparation for the Fourth World Conference on Women in Beijing, *China 7* (1995.). Taj esej odigrao je važnu ulogu u raspravama o značenju pojma rod među konzervativnim delegatima civilnih udruga na Četvrtoj međunarodnoj konferenciji u Pekingu, o čemu će biti više riječi u petom poglavlju ove knjige.